

Att:
Socialdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

s.sof@regeringskansliet.se
s.remissvar@regeringskansliet.se

Diarienummer: S2022/03277

Stockholm, 2022-11-15

Attentions svar på remissen Nästa steg. Ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer (SOU 2022)

Riksförbundet Attention är en intresseorganisation för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och deras familjer. Vi företräder personer med egna funktionsnedsättningar, anhöriga och personal som möter våra grupper inom till exempel skola, vård, socialtjänst, arbetsförmedling och försäkringskassa. Bland våra medlemmar finns personer med adhd, ASD/Aspergers syndrom, Tourettes syndrom, språkstörning samt personer med nedsatt förmåga att läsa, skriva och räkna. Attention har över 17 000 medlemmar och ett 50-tal lokala föreningar runt om i landet.

Attention arbetar utifrån ett livsloppsperspektiv eftersom NPF diagnosen finns med en person genom hela livet och påverkar individen olika mycket under olika perioder i livet. Många äldre med NPF vittnar dock om en utbredd okunskap om diagnosen och framför allt hur diagnosen tar sig uttryck hos äldre. Det finns väldigt lite kunskap om och förståelse för att diagnoserna kan finnas hos äldre och att de mot bakgrund av en diagnos eller odiagnostiserad NPF kan ha behov av ytterligare stöd, eller annat stöd. De äldre vittnar dessutom om att det förekommer diskriminering och bristande kunskap inom vården som göra att de inte tillåts utredas för NPF trots att de själva känner sig funktionsnedsatta och upplever symptom.

Utredningens inriktning

Mot bakgrund av den stora okunskap kring NPF hos äldre och de brister som finns inom vård och omsorg när det kommer till äldre med NPF finner Attention det angeläget att lyfta delar av utredningens förslag som vi anser kan vara av extra vikt utifrån vår målgrupps intressen.

Av utredningens förslag framgår att äldreomsorgslagen ska innehålla förbättringar gällande samordning, delaktighet, individanpassning, information, kontinuitet, trygghet och säkerhet samt kompetens och ledarskap. Lagen innebär även förbättringar för anhöriga och andra närstående samt krav på att även personer på särskilt boende ska kunna få fast

omsorgskontakt. [...] Lagen reglerar också hur uppföljningen ska ske, både på individnivå och på kommunens nivå, dvs. huvudmannanivå.

Det framgår vidare att lagen kommer öka *förutsättningar för att äldre personer och deras anhöriga och andra närstående ska kunna vara mer delaktiga och utöva självbestämmande i äldreomsorgen.*

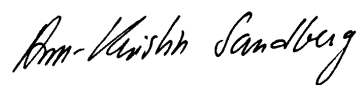
Utredningen lyfter också fram förslag som syftar till att tydliggöra huvudmännens (kommun och region) respektive uppdrag, vilket man menar kommer stärka grunder för samverkan utifrån gemensamt ansvar för primärvård. Förslaget är att det sker genom att det i både Kommun och Region utses en ledningsansvarig som ansvarar för samverkan samt att utse kvalitetsansvariga för omvårdnad och rehabilitering.

Attentions kommentarer

Attention ser positivt på utredningens förslag kring stärkande av samordning, delaktighet och individanpassning och även att utredningen betonar vikten av att tydliggöra det gemensamma ansvaret mellan kommun och region. Vi är också positiva till utredningens förslag om kvalitetsansvariga för omvårdnad och rehabilitering ska införas för att säkerställa god kvalitet. Därtill är vi positiva till att utredningen föreslår att huvudmannen ska kunna beskriva hur arbetet med att systematiskt utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorg har bedrivits, vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa kvalitet och även resultat som uppnåtts.

Attention vill understryka hur viktigt det är med kunskap kring NPF, psykisk ohälsa och tillgång till psykiatri i hela landet för äldre. Många äldre med våra diagnoser vittnar om att de missförstått av vård och omsorgspersonal, att man inte förstått eller haft kunskap om kännetecknen på diagnoserna och därmed blivit felbehandlade, feldiagnostiserade eller misstrodda. Många har upplevt att vården och omsorgen inte tagit dem på allvar och att de därför inte fått det stöd och den hjälp som de har behov av utifrån sin funktionsnedsättning och ålder. Vi vill här också särskilt belysa vikten av rätt kunskap och rätt bemötande från vård och omsorgspersonal utifrån individens behov och förutsättningar. Vi ser det som oerhört viktigt att äldreomsorgen och primärvården får tillräckliga resurser för att faktiskt leva upp till det som utredningen föreslår; *förbättringar kring samordning, delaktighet, individanpassning, information, kontinuitet, trygghet och säkerhet samt kompetens [...]*.

Vi ser positivt på att det i utredningen finns flera förslag som syftar till att öka kvalitet och ge större tillgång till omvårdnad och vård utifrån individens behov och önskemål. Attention anser dock att man måste se till efterlevnaden och att följer vid bristande efterlevnad också blir kännbara för huvudman/region samt att det faktiskt från regeringens sida ges resurser och medel för att genomföra de kvalitets och kunskapsökande insatser som krävs för att vården och omsorgen ska vara av god kvalitet och utifrån den personcentrerade inriktning som anges i betänkandet.

Ann-Kristin Sandberg
Förbundsordförande